

DEBRECZENI ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Helyben:	Vidéken:
Félévre 3 frt — kr.	Félévre 5 frt — kr.
Negyedévre 1 frt 50 kr.	Negyedévre 2 frt 50 kr.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

THAN GYULA.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓHIVATAL:

Debreczen, Főter Biedermann-palota földszint,
az udvarban hátul.

A burok és az angolok.

Nem a török vitézség, hanem a török ágyuk tették tönkre a magyar sereget Mohácsnál. Itt veszett a sereg java s velük veszett egy nagy darab Magyarország.

A veszedelmet a segítő csapat késedelme vagy a visszavonás okozta-e? ma sem biztos dolog.

Az angol ágyuk tönkretették a kis, nyolcz nap óta folyton harczó bur sereget s végre megadta magát, mint fizikailag teljesen kimerült s az angolok hatalmába jutott.

Pardeberg bur Mohács lett.

Diadal ez?! Dicsőség?!

Én csak azt a szégyent látom, hogy nyolczezer kifáradt ember Anglia két leghiresebb tábornokát és 50 ezer katonáját, 180 ágyuját nyolcz napig vissza tudta verni, az örök szégyen annak a nagy seregnek, hogy pedig nyolcz napi folytonos pihenés nélküli harc után megadta magát a kis sereg, az egyszerű kimerülés és semmi egyéb.

De mit érdekel ez minket?

Fél év előtt azt sem tudtuk jóformán, hogy van-e ilyen nemzet a világon. Messze is van, német faj is s ma mégis mintha a szivünkhöz nőtt volna az egész nép, mintha a mi csapataink küzdöttek volna ott, úgy lestük, vártuk a hirt róluk, úgy óhajtottuk, hogy győzzenek.

Mert igazsága van ennek a népek, ez biztosítja a népek rokonszenvét, mert mesébe illő hősből áll e nép, ezért érzi minden nagy történelmi multtal bíró nép azt, mintha az ő vére harcolna ott.

Századokkal előbb, az első foglalás jogán szerezték meg afrikai gyarmatjukat a burok.

Kulturát vittek oda, azt közölték az ősi benlakókkal s tisztán megőrizték apáik hitét, becsületességét és bátor szívet.

Mikor aztán már értékes volt az afrikai föld az ő munkájuk nyomán, akkor rátette kezét uj hazájukra az angol.

A bur nép nem tudott szolga lenni ott, hol őseik voltak az urak,

tovább vonult tehát, az Oránzs és Vaál folyókon s megalkotta két nagy szabad államát, Oranzst és Transvált.

Itt békében éltek. Földjük kemény munkát igényel és nem sokat ad. Klimája veszélyes és nehéz, erdeiben vérengző vadállatok üvöltenek, határain vad embercsordák leselkednek; nem valami kívánatos ország. Itt élt a bur. Vesződve az elemekkel, küzdve a dúvaddal, megfélekezve a vad hordákat s berendezkedett patrialkális módon, hogy országában ne legyen ur az Istenen kívül, de Ez oly igazi Ur legyen, hogy tekintélye pótoljon minden egyebet. És a bur nép csendőr és fináncz nélkül élt békében és boldogan.

Hanem valami kóbor angol aranyat fedezett fel a föld mélyében és gyémántot a patakok medrében s ezzel el volt döntve a szabad köztársaságok sorsa.

Nagy tömegekben vándoroltak be az afrikai kazárok, kiket ők uitlendereknek neveztek, oly tömegben, hogy Joannisburgnak majdnem any-

Egy bohózatiró naplójából.

A Vaudeville-színházban bemutató volt az új darab nagy sikerrel kecsgetett mindenkit. — Megjelent a színházban egy Le Guillois nevű fiatal ember is, kinek éppen akkor óriási náthája volt. Elöl, körülbelül a harmadik sorban helyezkedett el, éppen a közepén. Türelmesen várta ezután a függöny fellebénését, de alig kezdődött meg a darab, egyszerre hatalmasat tüszentett, hogy szinte rengett belé az egész színház. Mintha csak ágyut sütöttek volna el.

A közönség kacagva fordult Le Guillois felé; a színészek is bosszusan tekintettek a tüszentés irányába. A darab azonban folyt tovább, mintha semmi, semmi sem történt volna. Egyszerre, éppen a hős áradó deklamálása közben, ismét óriási tüszentés hangzott el. Le Guillois tüszentett, most már kétszerakkorát, mint előbb. A levegő ugy megrázkódott, hogy majdnem kialudtak a légszeszlámpák.

A közönség ismét kacagni kezdett, Le Guillois azonban nagyon természetesnek találhatta, hogy náthája megtüszkölteti, mert

a zavarának legkisebb nyoma sem látszott rajta. Sőt nagyon figyelmesen hallgathatta a darabot s alkalmasint nagyon tetszettek neki a hős áradó deklamálása, mert hangos tapssal igyekezett elhallgattatni a közönség kacagását. A jó fiu nyilván nem is gondolt arra, hogy tulajdonképpen őt kacagják, nem pedig a színészt.

A rendőrök azonban egyszerre ott termettek a gyanutlan Le Guillois mellett és felszólították, hogy távozzék a színházból, mert óriási tüszentéseivel zavarja az előadást.

— Náthás vagyok — védekezett a fiatal ember. Ez pedig nem az én hibám; a színházba jövet hültem meg.

Ezután ismét tapsolni kezdett. A közönség is az ő pártjára állt s tiltakozni kezdett a rendőrök beavatkozása ellen. Egy szabad polgárnak ne lehessen színházba járnia, ha véletlenül náthás? A rendőrök kénytelenek voltak tovább állni, de mielőtt még elhagyták volna a nézőteret, megadták a közönségnek azt az elégtételt, hogy maguk is tüszkölni kezdtek. Náthások voltak ők is.

A darab ezalatt tovább folyt. Végre ismét csend lett a nézőtérén, a közönség azonban nem nagyon figyelhetett az előadásra, mert minden szem Le Guilloisra szegeződött, ki észrevehetően küzdött a tüszkölési ingere ellen.

Most következett a darab legérdekesebb jelenete, melyben az egymásért epedő szerelmesek sok küzdelem után végre találkoztak. A színházban olyan csend lett, hogy a légy dongását is meg lehetett volna hallani. A szerelmes ifju hévvel szavalta:

Oh, édesem, mily gyönyörű az est!
A természetre lágy álom borult
S a méla esőndet semmi sem zavarja...

E pillanatban oly hatalmas tüsznenés dördült el, hogy szinte megrázkódtak belé a színház falai. A szegény Le Gouillois nem tudott megbirkózni a náthájával. Ezzel azután meg is adta a darabnak a halálos döfést; a közönség kacagó-görcsöt kapott, melyből a drámai jelenet sem tudta többé kigyógyítani.

nyi lakosa van, mint a transzváli burok száma. Az invázió csendben ment, de mikor ily szépen le lett bonyolítva, akkor érkezettnek látszott a komoly akció ideje. Jött a Jameson féle betörés. Ez kudarczczal végződött, de jó figyelmeztetés volt a jövőre. És a két kis köztársaság készült az élet-halál harcra, melyről tudta, hogy be fog következni.

A múlt évben aztán sima képpel beköszöntött közénk a válság.

Keveset kívántak az angolok. Csak azt, hogy az utlenderek épp olyan szavazó és választható joggal birjanak, mint a burok. Ez igazán nem sok, hisz mindössze annyit jelent, hogy egy csapással urrá lesznek Transzváiban számerejüknel fogva, s ime a burok e szerény követelésnek ellentállanak.

Persze meg kell őket törni, csak előbb összeszedi magát Anglia.

Hanem a burok ezt nem várták meg, mint Spanyolország Amerikát, hanem ők rendben lévén, támadtak s megkezdték a haláltusát. Október 12-ike óta, hogy megkezdték, meséket mond a hír róluk. Bátorságuk, kitartásuk, vallásosságból eredő igazi humanizmusuk csodálkozást kelt és tiszteletet szerez. A világ bámulta a kis sereg mesés hősiességét s undorodott a gyáva harctól, mit jó messziről ágyukkal vitytak ötvenezeren nyolcz ezer ellen.

A bur tábor felgyult, a vezér megsebesült, a kis sereg meg van tizedelve s nyolcz nap mulva — elbukott!

A világ megdöbbenve hallja a hősök bukását, Kymberleiből pedig, mint sátánkaczagás a haldokló ágyánál, úgy hangzik e harci tudósítások között a Rodes Cecil^g jelentése, hogy semmi baj sincsen, a bányák ez évi tiszta nyeresége 20 millió font sterling.

Mi ehhez a jelentéshez képest a burok dicsősége?!

Ember, fordulj el az összeroncsolt bur tetemektől és borulj le az afrikai bányák felszökkent részvényei előtt.

Ez a bur veresség és angol dicsőség rövid átnézete.

ORSZÁGGYŰLÉS.

— Távirati tudósítás. —

Vége van a farsangnak, itt a böjt.

A mai ülés egy formális böjti predikációval kezdődött. A predikációt Kálmán

Károly tartotta, a ki a belügyi költségvetés rendőrségi tételénél szólalt fel és kenetteljes hangon a mellett érvelt, hogy a rendőrség ne csak az anyagi de az erkölcsi és nevezetesen a valláserkölcsi javaslatot tartalmazza.

A jegyző Polonyi Gézát hívta most fel szólásra, a ki azonban nem volt jelen.

Visontai Soma hosszabb beszédben foglalkozik a rendőrség feladatáról. Az új bünvádi eljárásban aztán élesen elítéli a fővárosi előjárásoknak azt az eljárását, hogy a rendőrség által behajtott fogházbüntetésre átváltoztatható pénzbírságokat nem a rendeltetési célra, hanem a megbírságot polgárok egyéb tartozásaira fordítják. Ez által formálisan meghonosítja az adósok börtönének középkori intézményét. Aztán a tolonczházak mizériáiról beszél.

Kálmán Károly a közjótékonyági tételnél felszólalt és azt kifogásolta.

A tételt a ház elfogadta.

Ezután több tételt vita nélkül elfogadtak.

Komjáthy Béla kifogásolja a ház naplóját és kéri a miniszterelnököt, hogy a képviselői beszédeket a hivatalos lap közölje.

Thaly Kálmán pártolja Komjáthy felszólalását és ha egyelőre még nem lehet a hivatalos lapban a képviselői beszédeket közölni, kéri a minisztert intézkedni, hogy a hivatalos lap minden vasárnap egy mellékleten hozza az a heti beszédeket.

Ezzel a felszólalással az egész belügyi tárca befejeztetett.

Hosszas, perczekig tartó éljenzés.

Ezután következett a kereskedelmi tárca.

Komlóssy Arthur indítványa.

A városi közvilágításnak 1901. Január 1-étől biztosítása tárgyában Komlóssy Arthur a következő indítványt nyújtotta be:

I. Habár Debreczen sz. kir. város törvényhatóságának bizottsági közgyűlése az augsburgi légszegő-gázgyárnak az 1900. Deczember 31-én lejárandó szerződést, még az 1896-ik évben felmondatni rendelte s ezen felmondás az 1870 évi szerződés 30. és 31. §§-ában foglaltak szövegezésével, a városi tanács 1237/1896. számú határozatával 1896 Febr. 24-én teljesített és azt az augsburgi légszegő ipartársulat 1896 Junius 19-én kelt s a tanácshoz intézett beadványában tudomásul vette, elfogadta — sőt a felmondással, az akarategységnek város és gázgyár között létrejöttét kinyilvánítja:

mindazonáltal az időnek felette közlekedése és az átmeneti intézkedésekre való tekintetéből — ezen már közölt és a gáztársulat által is teljes jogerajúsággal elfogadott felmondás — a gáztársulatnak azon kijelentéssel volna emlékeztetése hozandó, hogy az alapszerződés 30. és 31-ik §§-ai értelmében, a gyár felépítményeinek, a felszerelések és anyagkészleteknek átadási módzatai és a gázgyár üzletnek házikezelésbe vétele iránt, tegye meg előterjesztéseit.

Ezen értesítés a közvilágítás ügyében, 1900. Márczius 16-ra egybehívott közgyűlés után azonnal elküldendő volna a városi tanács által a gázgyárnak.

II. Miután az 1870-ben Debreczen város és az augsburgi gáz ipartársulat között létrejött szerződés 30 és 31 §§-ai, a szer-

ződést közvetlen követő időre csak egyetlen változatot — t. i. a város által a gázgyárnak házikezelésbe átvételét tüntetik elő és ösmerik el, — ennek nem létében az augsburgi légszegő ipartársulat, magának a szerződés 20 évre való további meghosszabbítását követeli;

miután az augsburgi légszegő ipartársulat ezen jogához feltétlenül ragaszkodik s ezen álláspontjának kitüntetésére már 1897 November 13-án kelt s 12,487 sz. a. a városi tanácshoz beadott nyilatkozatában is tiltakozólag ad kifejezést, — sőt a folyó 1900-ik év Február hó 7-ik napján kiadott nyilatkozatában, csak újabb bizonyítékot találhatunk arra nézve, hogy ezen vélt, vagy valódi jogát fentartja s azzal rendelkezni sem a városnak, sem másnak — nem — egyedül csak ő neki lehet; — (habár a szerződés 33. §-a értelmében jogot átruházni a város beleegyezése nélkül az augsburginak sem lehetne);

miután Debreczen városa teljesen és véglegesen csak úgy képes megszabadulni az augsburgi légszegő-ipartársulattól — vagy a vele szövetkezett más idegen társulatoktól, — teljes önrendelkezési jogát csak úgy nyerheti vissza 36 évi várakozás után, ha közvilágítási berendezkedését önmaga veszi kezébe;

miután érkezett annak ideje, hogy az újabb kor igényei és követelményeinek megfelelni alig képes városi házipénztárunk részére minden kínálkozó jövedelmi forrást megragadni igyekezzünk, már pedig a közvilágításból ha nem csekély haszon remélhető, — más társulatokkal egyesülten — még bizonyosabb, ha azt egyedül és kizárólagosan a város házi kezelésébe véve — önmagának tartja fenn;

miután az alakítandó részvénytársulatok a nagy igazgatósági és felügyelő-bizottsági apparátus s ezzel járó hivatalnoki személyzet miatt felette költségesek, — számadási és a várossal szemben való elszámolási viszonyaik komplikáltakká válnak, — miután e város még eddig részvénytársulatok alakítása nélkül önmaga is el tudta intézni üzleti vagy hasonló természeti vállalatának ügyeit, — s a szükséges pénztőkének előállítását is saját erejéből eszközölheti;

miután a közvilágításnak különböző módjait és alakzatait — egy kézben, tehát csakis a város kezében — összpontosítva, érhetjük el a célzt, a haszon és a fejlesztés tekintetében s a részleges házi kezelés célirányosnak nem mutatkozik;

mondja ki a bizottság, hogy a különböző jeles társulatok által benyújtott ajánlatokat köszönettel mellőzve, a közvilágítást annak minden módjában és alakzatai szerint 1901 január 1-től kezdve önmaga, házilag ohajtja kezelni s önrendelkezési jogának teljes függetlenségét is szem előtt tartva, — e célból sem részvénytársaság alakításába belemenni, avagy ilyenek más által létesítéséhez hozzá járulni nem kíván s a közvilágítás intézményének megkezdése, folytatása és fejlesztéséhez megkívántató pénztöke előállítását is saját erejéből kívánja eszközölni.

III. A fentebbi második pontban foglalt indítvány elfogadása esetén, mondja ki a bizottság, miszerint a város közvilágítási intézményeinek házikezelésbe átvételére a gázgyár felépítményei, felszerelése és anyagkészleteinek megváltására, a gyár további kezelése és fejlesztésére, — azután a villanyvilágítási és erőátviteli célokra berendezendő telep felállítására és házilag kezeltetésére s fejlesztésére a város a legelőnyösebb feltételek mellett s egy millió forintig terjedtető törlesztéses kölcsönt vegyen fel, — mely a szükséghez képest és az intézmények fejlesztésének fokozatos kiterjesztése és előrehaladásához képest 10 éven keresztül lesz felveendő és elkölthető.

Ezen egy millió forint kölcsön a közvilágítási intézmények tiszta jövedelmeiből lenne letörlesztendő — a mi 50 év alatt nemcsak mulhatatlanul be fog következni, — hanem ezen idő alatt tisztességes polgári haszon is fog jutni a város házipénztárának a jövedelem feleslegéből, s ötven év múlva — ha nem egy millió, de bizonyára több százezer forintokat érő gyártelepek és felszerelések birtokába teljesen ingyen jutand Debreczen városa.

POLITIKAI HIREK.

Gróf Széchenyi Manó távozása. Gróf Széchenyi Manó, a felség személye körüli miniszter, a ki megrongált egészsége miatt már régebben visszavonult minisztériumának vezetésétől, nemsokára forma szerint is megváltik állásától. Ugy értesülünk, hogy gróf Széchenyi fölmentését már legközelebb publikálja a hivatalos lap. Helyét egyelőre nem töltik be, hanem Széll Kálmán miniszterelnök, a ki a felség személye körüli minisztert eddig is helyettesítette, hivatalosan is meg fog bízni a minisztérium vezetésével.

TÁRSAS ÉLET.

A kályha és az anyós.

Pompás anyós-vicz esett meg a napokban Párisban. B. dr.-t, az előkelő körök kedvelt orvosát sürgősen M. bárónéhoz hívták. A méltóságos asszony fejfájását panasolta, azután örökké kábult és fáj minden tagja. Az orvos körülnézett a szobában, azután rámutatott az amerikai szerkezetű kályhára.

— Itt az oka a bajnak. Ezek az átkozott vaskályhák megmérgezői a lakásoknak. Ki kell vetni.

— Mult héten vettem csak 120 frankért — vetette ellen a beteg.

— Hát az már egyre megy. Jobb, ha a pénze bánja, mintha az egészsége. — Különben, ha méltóztatik, elvállalom 25 frankért, — azután majd csak rászómoz valakire.

A báróné hajlott a szóra és a betegség elmúlt tőle hamarosan. Néhány nap multán lakást ment nézni. Egy elsőemeleti lakás szalonjában nagy csodálkozására ráakadt a kályhára. Kíváncsian tudakolta a házmestertől:

— Ki lakik ebben a lakásban?

— Hát F.-né asszony, B. doktornak az anyósa.

VIDÉK.

Öngyilkos bankigazgató. Eger városában feltűnést keltő öngyilkosság tartja izgalomban a lakosságot. Eliássy Ferencz az egri kereskedelmi és iparhitelintézet főkönyvelője és ügyvezetője ma délelőtt lakásán torkába lőtt. A golyó fejében akadt meg, halálos sebet ütve rajta. A szerencsétlen ember, a ki már évek óta a bank főtitkárja volt, igen rendezett viszonyok között élt. Több háza, szőlője, birtoka volt és általában vagyonos embernek tartották. A város egyik legnépszerűbb embere volt, a kit megnyerő, kedves modora miatt mindenki szeretett és tisztelt. Nem volt olyan egyesület, intézmény vagy vállalat, a mely-

ben valami állása nem lett volna. Végzetes tette épen ezért az egész városban nagy szenzációt keltett.

Petroleum-finomító Nagyváradon. Mint lapunknak írják, Nagyváradon petroleum-finomító részvénytársaság van alakulóban. Az új gyár már az ősszel megkezdheti működését. A részvények jegyzése javában folyik.

Sikkasztással vádolt ügyvéd.

— Távirati tudósítás. —

A beavatottak közt élénk feltűnést kelt az a bűnügyi följelentés, mely néhány nap előtt a főváros egy ismert nevű és igen tekintélyes ügyvédje ellen történt.

Ezt az ügyvédet, akinek a kliensei közé nem egy dús gazdag magán tartozik s aki a főváros társas életében előkelő szerepet visz már évek óta, mindenki vagyonos embernek tudja, ismeri. Mindig nagy lábon élt, mindig csak a legelőkelőbb körökben forgolódott és így érthető az a megdöbbenés, melyet a sikkasztás címén ellene tett följelentés azoknál keltett, akik ismerik.

A megdöbbenés annál nagyobb, mert egész jelentékeny összegről, mintegy 100,000 frtról van szó.

Tudósítónk az esetről a következőket táviratozza nekünk:

A rendőrség néhány nap óta szenzációs ügygyel foglalkozik, melynek szereplője a budapesti ügyvédi kamara egyik nagytekintélyű és mindenki által dús gazdagnak hitt tagja, aki évek óta igen nagy lábon él és akit a legelőkelőbb körök is szívesen látnak.

Pár nappal ezelőtt egy nagybirtokos nevében dr. Léderer Márton fővárosi ügyvéd az illető ellen sikkasztás miatt tett följelentést a rendőrségnél, amely haladéktalanul megindította a vizsgálatot.

Két nappal később újabb följelentést tett dr. Léderer Márton az ügyvéd ellen huszezer forint miatt, majd egy másik földbirtokos nevében is följelentést tett negyvenezer forint miatt, melyet az ügyvéd nem számolt el.

Holdházy királyi ügyész mindezeket az ügyeket áttette a rendőrséghez és Bérczy kapitány csütörtökön reggeli 9 órától délutáni 3 óráig hallgatta ki a följelentett ügyvédet.

A följelentett kereken kijelentette, hogy sikkasztásról szó sem lehet és ötezer forintban akart kiegyezni a panaszosokkal, komplikált számadásokat terjesztvén elé, amelyek szerint a vádlóknak nem jár több.

Mint hogy ezeknek az iratoknak a tömkelegét alaposan át kell vizsgálni, a rendőrség még nem nyervehet tisztá képet arról, hogy a vádakból mennyi igaz, mennyi nem. A vizsgálat folyik tovább.

SZÍNHÁZ.

A hamis diákok.

Kassán Lumpácziust adták, mely kedvelt farsangi bohózat már régi idők óta.

Nos hát, ezt az előadást jóhajtotta megnézni három ifju, akik sejtették, hogy a többek közt Nyilassy Matyi klasszikus alakítást nyújt „Lábszij cseszkó” szerpében.

Oda rugtatnak a színházi pénztárhoz, ahol az egyik ifju imígyen szól:

— Kirem három diákjegy!

A pénztáros röviden kiszól a rostélyon keresztül:

— A diákigazolványokat kérem.

— Az nincs!

— Hát az urak csakugyan diákok?

— Na, pát persze.

— Milyen diákok?

— Hát, kirem: *csizmadiások*.

A hálókocsik ellenőre. Tegnap este feltűnően kis számu nézőközönség jelenlétében került előadásra e mulatságos francia bohózat. Az előadás nagyon jó volt, a mi különben tekintve a vigjáték szereplőit, csak természetes. Tanayné, Kiss Irén, Szabó Irma, Tanay, Fenyéri, Tóth Elek pompás jó kedvvel és igazi ambícióval működtek azon, hogy a közönséget állandó derűtségben tartották. Hogy e törekvésük mennyire sikerült legjobban bizonyította a folytonos kacagástól visszhangzó nézőtér.

A bibliás asszony. A jövő hét műsorának legnagyobb részét a Bibliás asszony című operette előadása foglalja le. Roger Viktornak az ismert zeneszerzőnek egyik legjobb, legsikerültebb operettje ez, mely a Népszínház állandó műsordarabja. — A darab kiállítására az igazgatóság nagy gondot fordít s Gyöngyössi Viktor műszaki vezetővel a darabhoz szükséges új díszleteket megfestette. Egyik szenzációs díszlete lesz a szecessziós szoba és a hullámozó víz. A darabtól nagy sikert várnak, méltóan fog sorakozni a Sulamith és Görög rabszolga sikeréhez. A darabot Rubos Árpád rendezi.

Donáth karmester újra jön. Znojemszky Gyula szintársulatunk karmestere beteg. Komjáthy János színigazgató táviratilag hívta meg Donáth karmestert, hogy Znojemszky Gyulát betegségének tartama alatt helyettesítse.

A jövő hét műsora. Hétfőn A bérletben: *Egy szegény ifju története*, színmű öt felvonásban. Kedden, B^a bérletben Frou-Frou színmű öt felvonásban. Szerdán bérletszünetben újdonságul: *A bibliás asszony*, operett 3 felvonásban. Csütörtökön C^a bérletben ugyanez, Pénteken, szombaton ugyanez. Vasárnap délután *A gésik* operett; este: A betyár kendője népszínmű.

Műsor: Pénteken, márczius 2-án B^a bérletben *Görög rabszolga*, Sidney Jónes fényes kiállítású balettoperettje.

Szombaton, márczius 3-án C bérletben *A 47-ik cikk*, nagyhatású színmű 4 felvonásban.

Vasárnap, márczius 4-én két előadás. Délután 3 órakor félhelyárakkal Dóczy József eredeti népdramája *Liliom Klári*. Este rendes helyárakkal bérletszünetben *Sulamith*, zsidó dalmű 4 felv.

Lovagias affér színésznők miatt.

— Komjáthy igazgató és Bölöny intendáns. —

A minapában színházi hír járta be az ujságokat. A debreczeni színházban — en miniature — a Jászai afférhoz hasonló eset készült. A kis subrett és az igazgató között támadt differencia. A haragos hullámok azonban csakhamar békességesen elsimultak s maradt minden a régi kerékvágásban.

Ugyde a debreczeni színházon kívül is érezhetővé vált a kised kulisza-pörpatvar hatása. Történt ugyanis, hogy az igazgató és művész-csetapatéja következtében Bölöny József, a kolozsvári nemzeti színház intendánsa és Komjáthy János színházigazgató között komoly, lovagias affér keletkezett. Az ügyet azonban már szerencsésen, békésen elintézték. Fegyverek nélkül bár és vér nélkül, de mindkét részről a legkorrektebb módon.

A debreczeni színház két épp oly bájos, mint a milyen talentumos művésznöje: Sárosi Paula operett subrett és Fáy Flóra drámai primadonna Komjáthy János direktorral szemben hirtelen megváltoztatta.

— Akármikor mehetünk Kolozsvárra, Bölöny hívott bennünket.

Komjáthyt szerfölött bántóan érintette, hogy a primadonnák előzőleg sürün hivatkoztak Bölöny intendánsra, mint aki felajánlotta a kisasszonyok művészetének a kolozsvári színpadot. E miatt Komjáthy igazgató telegrammot küldött Bölöny Józsefnek. *A sürgűnyt sértőnek találta magára nézve az intendáns, aki nyomban elutazott Debreczenbe s két urral provokáltatta Komjáthy igazgatót.*

Komjáthy János segédei utján kijelentette, hogy a távirat elküldésére a művésznök többszörös nyilatkozata indította. Bölöny József intendáns erre azt jelentette ki, hogy a debreczeni szintársulat nevezett két tagjával szerződés iránt nem tárgyalt, kölcsönös korrekt magyarázatokkal az ügyet mindkét részről a lovagiaság szabályai szerint befejezték.

UJDONSÁGOK.

* **Telefon Debreczen és Budapest közt.** Illetékes forrásból vesszük a hirt, hogy a debreczen-budapesti telefon összeköttetés létesítése *befejezett tény.* Az ide vonatkozó összes munkálatok, tervek és költségvetések nem csak elkészítve, de már jóvá is vannak hagyva. A telefon kiépítési munkálatait április elsején feltétlenül megkezdik s attól kezdve pár hét múlva már Debreczenből Budapestre s a fővárosból Debreczenbe beszélgethetni telefonon. A

költségeloirányzat idevonatkozó része szerint, a telefon igénybevétele minden három percze egy forintba fog kerülni s minden megkezdett három perczeért újra egy forintot fognak számítani.

* **A közvilágítás ügye a jog- és pénzügyi bizottság előtt.** Szombaton délutáni fél négy órakor ülést tart a város jog- és pénzügyi bizottsága, a melyen Vecsey Imre tb. főjegyző elnöklete alatt a közvilágítás ügye kerül elbírálás alá. A bizottsági ülésnek ezenkívül is több fontos tárgya lesz.

* **Öngyilkosság a vendéglő udvarán.** Tóth Ferencz nádudvari kéményseprő segéd tegnap bejött Debreczenbe. Délután három óra tájban betért a nyugoti soron levő Krámer-féle vendéglőbe s egészen este hat óráig ott borozgatott. Mikor egészen besötétedett, kiment az udvarra, de sokáig nem tért vissza. A vendéglősnek feltűnt távol maradása, utána ment, de Tóth Ferencz rákiáltott: *„Ez mégis gyalázat, hogy engem sehol sem hagynak nyugodni!”* Alig tért vissza Krámer a vendéglőbe, egy hatalmas lövés dördült. Természetesen mindjárt az udvarra rohantak s Tóth Ferenczet ott találták vérében fetrengve, kezében szorongatva a hatlövetű revolvért. *A szerencsétlen ember a szájába lőtt.* Értesítették a rendőrséget s a haldokló embert kiszállították a kórházba. Írást, vagy levelet, a melyből öngyilkosságának okát megtudhatták volna, nem találtak nála. Anynyit megállapíthattak, hogy az öngyilkos nős, egy gyermek atyja és sógora Bazsek városi kéményseprőnek.

* **Anyakönyvvezetők vizsgálaton.** Dumb-rava László kerületi anyakönyvvezető felügyelő és Oláh Imre debreczeni anyakönyvvezető ma reggel Földesre mentek az ottani anyakönyvvezető hivatal megvizsgálására.

* **A betörő banda bűnei.** A Debreczenben és környékén elkövetett vakmerő betörések végrehajtóit szerencsésen felfedezte a csendőrség. A banda fejének elfogatása után sorra megkerültek a banda többi tagjai is. Eddig hét betörőt tartóztattak le, de a vizsgálatot szigoruan tovább folytatják. Hogy milyen irtózatossá mértékben garázdálkodott ez a banda s mennyire veszélyeztette a közbiztonságot, bizonyítja a csendőrség által felfedezett raktáraiknak óriási készlete is. Rengeteg holmit összelopkodtak ezek a vakmerő zsványok és ezeket szekérszámra szállítják most a rendőrség bünyügyi osztályához. Tegnap a már eddig összehordott nagy halmaz lopott tárgyon kívül *ötven revolvért és fegyvert* találtak a betörők tégláskerti raktárában. Harmincz eleven sertést, negyvenöt sertésszalonnát, tizenöt hordót, nagyhalmaz szőlővesszőt, különösen sok ágyneműt

találtak náluk. Szekerekre van szükség, hogy ezt a nagymennyiségű lopott anyagot mind behordják a rendőrséghez. A rendőrség most a csendőrséggel egyetemben folytatja a további vizsgálatot.

* **Adófizetők figyelmébe.** A közigazgatási bíróság legujabban igen érdekes határozatot hozott, mely fényesen befolyásolja az adófelszólamlási eljárást. *Eddig az volt a gyakorlat, hogy az adókielvetési bizottságok határozatai ellen csak írásbeli felszólalást lehetett beadni, illetőleg csak olyat vettek figyelembe.* A leggyakoribb eset az, hogy a fél az adókielvető bizottság előtt előadja kifogásait az adótétel ellen és ha ezeket nem veszik figyelembe, kijelenti, hogy fellebez; a fellebezést azonban utóbb nem adja be írásban. A felszólamlási bizottság az ilyen szóbeli felszólalást nem szokta tárgyalni. Ezidén Oszoly királyi táblai bíró e miatt panaszt tett a közigazgatási bíróságnal és ez kimondta, *hogy a bizottság a szóbeli felszólamlásokat az adókielvető bizottságok jegyzőkönyvei alapján tartozik tárgyalni, ha a fél el is mulasztja az írásbeli felszólamlás beadását.* Ez elvi jelentőségű ítélet mindenestre nagy befolyással lesz az adófelszólamlási bizottság további munkálataira.

* **Álarczos és jelmez-estély.** — Szabó Miklós táncztanító márczius hó 4-én a Bosznai és Kardos czég üzlete közt lévő sörcsarnok nagytermében álarczos és jelmez-estélyt rendez. Belépő-jegy egy korona. Az álarczosok között jutalmakat is osztanak ki. A legszebb álarczos kap egy üveg pezsgőt, a legcsunyább egy üveg egri bikavért és egy bohóc egy üveg rizlingit.

* **Falb időjósításai márczius havára.** Falb márczius hóra sem késett időjósításait közzétenni. Márczius elseje Falb szerint elsőrendű kritikus nap. Ha a csapadékok jelentéktelenek lesznek, akkor viharokat várhatunk. Márczius 6—9-ig viharok és nagy esőzések lesznek, sőt némelyhol havazni is fog. Az esőzések 10 és 16-ika között még inkább kiterjednek. — Tizenhatodika után magas vízállást és ennél fogva árvizeket várhatunk. Márczius hó utolsó napját másodrendű kritikus napnak mondja Falb 17-ike és 25-ike között nagy aszárazság lesz és 26—31-ike között nagy esőzés, számos zivatar és mindenek felett jelentékeny hóesések várhatók.

* **A Csarnok estélye.** Tegnap este sikerült multság zajlott le a Csarnok díszes termeiben. A tegnapi estély már a negyedik, melyet a Csarnok rendezett és ez is méltán sorakozik az előző három mellé, sőt sok tekintetben felül is multa azokat. A táncmultságot hangverseny előzte meg, a mely nyolcz óra után vette kezdetét. A változatos gazdag program első számát Fleischman Margit zongora játéka képezte. A kisasszony Liszt Verdi Rigolettójának átiratát adta elő zongorán a legnagyobb precztitással. A művészies zongorajátékot

tapsviharral jutalmazták. Ezután lépett a pódiumra Bech Vilmos — az est hőse — a m. kir. operaház elsőrangú énekese. Valóságos lebilincselte a hallgatóságot. Zúgó tapsvihar követte minden egyes énekszámát a mely csak akkor csilapult, ha ismét hallatta gyönyörű énekét. A nagy énekművész háromszor szerepelt a programon. A sikerben osztozott felesége Kertész Ella is, a ki költemények elszavalásával ért el nagy sikert. Különös tetszést aratott egy „monolog” előadásával, melyben két fővárosi színművésznőt: Prielle Kornéliát és Jászay Marit utánozott. A művészpárt valóságos ovációkban részesítették. A műsoron szerepelt még Sárosi Paula szintársulatunk szubrettje is, a ki énekszámával szintén zajos tapsokat aratott. A rendezőség a közreműködő hölgyeket szép virágcsokrokkal lepte meg — A hangverseny után — mely tíz órakor ért véget — vacsora, majd táncz következett, mely a hangos jókedv után itélve reggelnél korábban alig érhetett véget.

* **Szerencsétlenül járt kocsis.** Tegnap délután csaknem végzetessé váló szerencsétlenség történt Bodák János kocsisal. Vasaltatni vitte a derest s ő tartotta a hamis ló lábát, miközben a kovács a patkót igazította rá Nehezen boldogultak a folyton nyugtalanzkodó állattal, amely végre is hatalmas rugással igyekezett a kényelmetlen helyzetből szabadulni. A rugás Bodák János jobb lába élet érte s a csontot eltörte. Eszméletlen állapotban szállították a kórházba.

* **Adomány.** A Polg. Takaré- és Segélyszövetkezett szerkesztőségünk által tiz koronát adományozott a népkönyha céljaira. Ez összeget eljuttattuk Szücs Kálmán növegyleti pénztáros kezéhez.

* **A debreczeni telefonvállalat állami kezelésben.** Régebben említettük, hogy a debreczeni telefonvállalatnak állami kezelésbe vételét csupán az előkészítő munkálatok bevégezése gátolja. Ezekkel a munkálatokkal már elkészültek s immár mi sem áll utjában, hogy a telefon állami kezelésbe menjen át. *Igy tehát az állam már e hó 31-én átveszi a telefont s az átvételről hivatalosan értesítette is Dr. Balkányi Miklóst.* A telefon-központ egyelőre a jelenlegi helyén marad, de csak addig, míg az állam az új központot a postaépületben berendeztetni. Itt jegyezzük meg, hogy az átvétellel együtt több czélszerű újítást akarnak behozni. Így például, hogy tökéletesebb gépeket raknak fel; az összes vezetékeket leszedik s azokat földalatti vezetékekkel cserélik fel. Csatornázzák az egész várost s ezekben a csatornáknak helyezik el a huzalokat. Természetesen ez csak a telefon előnyére fog szolgálni; mert a huzal

érintkezésből támadható zavarok így ki lesznek zárva. A nagyszabású terveket — előírás szerint — lehetőleg gyorsan az átvétel után valósítják meg.

* **A rendőrség és az új perrendtartás.** A belügyminiszter körrendeletet adott ki, a melyben a rendőrhatalóságok tevékenységéről, — az új bünvádi eljárás folytán — időről-időre kimutatást kér, ez még jobban megszaporítja a rendőrség dolgát, melyek munkaköre az új bünvádi eljárás folytán amúgy is kiterjedtebb lett, jóllehet a személyzet szaporítása megtörtént, csak a jövő mutatja meg, vajjon mennyire képes a rendőrség az új iörvény számtalan körülményes utasításait végrehajtani.

* **Megtámadták az utcán.** — Éjfél felé járt az idő, mikor Szodai János munkás ember a Nagytemplom elé ért. Gyanútlanul haladt a fasorok alatt, mikor csak többen közre fogták és se szó, se beszéd, elkezdtek kegyetlenül ütlegelni. Szodai János az ütések sulya alatt összerogyott, úgy találták meg véresre verve a rendőrök, akik ápolásra beszállították a kórházba. A vakmerő támadókat most nyomozzák.

* **Öngyilkossági kísérlet.** Megírtuk tegnapi lapunkban, hogy Borsoss Eszter, 17 éves cselédeány, mert gazdája ártatlanul vádolta a szobából eltűnt 60 krajczár eltulajdonításával, megmérgezte magát. Most a kórházban fekszik s daczára a Dr. Kiss Gyula kórházi orvos által helyesen alkalmazott segélynek és a gondos ápolásnak, még mindig élet és halál közt lebeg. A beteg állapotában csak az éj folyamán állott be némi javulás, de a veszélyen még nincsen túl a szerencsétlen.

* **A Polgári Kerékpáros Egyesület** f. évi márczius hó 10-én, szombaton este 8 órakor, az egyesületi helyiségben (Dreher-söröcsarnok) tartja I-ső évi rendes közgyűlését. A közgyűlés tárgyai: 1. Titkári jelentés. 2. Zárószámadások és jövő évi költségvetés. 3. Tisztújítás. 4. Indítványok.

* **Véres harc katonák közt.** Valóságos háboru színhelye volt tegnap este hét óra után a Simonffy-utcza. A háborut a helybeli honvéd- és közös huszárok indították egymás ellen. Két tábor állott egymással szemben, A honvédek kevesen, alighatan, a közös Vilmos huszárok mintegy tízen voltak. Az ellenséges csapatok kivont karddal kezükben harcoltak. A csatározás két részletben folyt le. Az első ütközet alkalmával a közös huszárok a kisebb számban levő honvédeket megszalasztották. Kardcsörgés, ordítás és segélykiáltás zaja töltötte meg a levegőt. Az utcán járó-kelő asszonyok és gyermekek ijedten, visítva menekültek. A honvédhuszárok azonban újra visz-

szatértek és a közös huszárokkal a harc újult erővel tört ki. A második összetűzés még hevesebben folyt. — *Kivont kardokkal ütötték verték egymást és hosszú ideig egyenlően, osztották a kardcsapásokat mindkét táborból.* A tusa vége, amelyben két honvéd s ugyanannyi közös huszár súlyosan megsérült, ismét futás lett. A katonák a Széchényi és József királyi herczeg-utcza felé menekültek el. Az óriási zenebonára összecsapódott népség izgatottan tárgyalta az esetet. Okot erre a huszárszerelem szolgáltatott, amelyben a Vilmos huszárok közössége ellen tiltakoztak szóval és karddal.

Márczius 3. A kereskedő ifjak táncmulatsága a Bika disztermében.

Márczius 3. Stern József és testvére kefégyári munkásainak tánczvigalma a Margit fürdőben.

TÁVIRATOK.

Pápay utódja.

Budapest, márczius 1. König udvari tanácsost, ő felsége a király Pápay utódjává kinevezte.

Az új választások.

Budapest, márcz. 1. A Neues Wiener Tagblatt szerint a magyar országgyűlést a mostani ülészak után feloszlatják és új választások lesznek, amelyeket valószínűleg csak az aratás után fognak megtartani.

Ladysmith felszabadult.

Washington, február 28. A kongresszusnak 30 tagja a következő táviratot küldte Cronjenak: Az Egyesült Államok képviselőházának alulírott tagjai üdvözlük önt és katonáit azért a hősiességért és bátorságért, amelyet az emberi jogokért vívott vitéz küzdelemben tanusítottak.

London, márczius 1. A „Moring-post” jelenti tegnapelőtti kelettel a colensói táborból: Az ellenséges haderő száma nem kevesebb 10,000 embernél. Az ellenségnek hat vagy hét ágyuja van fedett állásban. Ugy látszik, nem szándékozik abbahagyni Ladysmith ostromát. A burok — mondja a nevezett lap tudósítója — még hevesebben és bátrabban küzdenek, mint eddig.

London, márcz. 1. Buller távirata így szól: **Ladysmith felszabadult.** Dundonáll a lovasított gyalogsággal bevonult a városba. Az egész környéken nyoma sincs az ellenségnek. Magam Nothorpe ellen megyek.

Brüsszel, márcz. 1. Róberts és Kitschner gyorsan nyomul Blömfountain-felé, amelyet valószínűleg ellentállás nélkül engednek át az angoloknak. Joubert tábornok Blömfountain mögött, Vinburg mellett koncentrá-

ötvenezer embert. **A döntő ütközet Vinburgnál lesz.** Kronje kapitulációját Pretóriában hidegen fogadták.

London, márcz. 1. Délután kiadták a hivatalos jelentést arról, hogy Ladysmith felszabadult a burok troma alól.

London, márcz. 1. Clement tábornok reggel bevonult Koleszbergbe. A lakosság lelkesen fogadta. **A legelőkelőbb lakosokat letartóztatták.**

London, február 28. (Reuter.) Az a kontinens számos ujságában kifejezésre jutott gondolat, hogy Angliára nézve elérkezett az ideje, hogy békefeltételeket ajánljon a buroknak, mert a nemzeti becsületért eleget tett, itt éppenséggel nem kelt visszhangot. Itt az az uralkodó nézet, hogy azok az ujságok, a melyek ezt a dolgot mindig úgy tüntetik fel, mintha Anglia zsoldosok segítségével néhány tőkepénzesnek a hasznáért küzdene, hogy az aranybányákat biztosítsa magának és új területeket hódítson, teljesen félreértik az angolokat, a kik látják, miként áldozzák föl honfitársaik ezrei kész örömmel életüket egyrészt azért, hogy Britanniai területét megvédjék, másrészt azért, hogy Anglia hegemoniáját Dél-Afrikában egyszersmindenkorra biztosítsák. Ha az angolok le nem verik a burok haderejét, akkor Angliának állandóan százezer főnyi helyőrséget kell tartania Dél-Afrikában, csak azért, hogy területének határait újabb betörések ellen megvédje. Ez elviselhetetlen teher volna. Érthetetlen volna tehát a jelen pillanatban szentimentalizmusból békéről beszélni.

London, márcz. 1. A Times arról ír, hogy milyen akadályok állanak még útjában Buller tábornoknak és azt mondja, hogy az Isimbulvana-hegy, amelyet részben a Klip folyó vesz körül, úgy látszik nagyon veszedelmes pont a támadásra és védelemre egyaránt. A nevezett lap számít arra a hatásra, amelyet a Modder folyó melletti katasztrófa a burok vezéreire és magukra a burokra gyakorolni fog.

Egy kamarás öngyilkossága.

Budapest, márc. 1. Jankovich, 59 éves kamarás egy fürdőkabinban agyonlötötte magát. Mikor lakatossal feltörték a zárt, Jankovich a diván mellett félig felöltözve feküdt. Jobb halántékából ömlött a vér. Két levelet hagyott hátra. Az egyiket Fenyvesy Adolfnak, a másikat bátyjának. 76 éves anyját még nem merték értesíteni. Jankovich vagyoni viszonyai rendezettek voltak.

Az Egyesült-Államok háztartása.

Washington, február 28. Az Egyesült-Államok bevételei február hónapban 45,631,265 dollárra, kiadásai 37,927,000 dollárra rugtak.

Életunt államvasúti hivatalnok.

Budapest, március 1. Halupka József, aradi születésű, 22 éves magy. államvasúti tisztviselő, tegnap este a keleti pályaudvarral szemben lévő lakásán, revolverrel mellbe lötötte magát. A fiatal ember életveszélyes sérülést szenvedett s a mentők a Rókus-kórházba szállították. Tettének oka ismeretlen.

Parasztbecsület.

Budapest, márcz. 1. A parasztnép körében nem mindennap fordul elő olyan tragikus eset, mint amilyen a péterii pusztán történt. Egy parasztnember, Palotás Ferencz nevű, bosszulta meg véres módon a huga becsületét. Egyik szomszédja Ördögh Mihály, akivel Palotásnak az apja gyermekkor óta jó tette, elcsábította Palotás leányát. Igérgette, hogy feleségül veszi a leányt s el is jegyezte. Azonban Palotás csakhamar borzasztó valóságra ébredt.

A legény hitegette az elcsábított leányt, titokban pedig más leánnyal járt jegyben. Ez véres elhatározásra bírta a leány bátyját. Megleste a szőszegő legényt, mikor a korcsmában mulatott. Élesre fent késsel rontott be hozzá és így kiáltott rá:

— Hát a becsületszó hol van, amit a hugomnak adtál?

A legény felelni sem tudott már, mert a következő pillanatban Palotás szíven szurta.

Ördögh ott halt meg a hely színen. Palotás önként jelentkezett a csendőrségnél.

Roseberry visszavonulása.

London, március 1. Midlothian-Liberal-Associatzió évi közgyűlésén, a melyet tegnap tartottak meg Edinburghban, a gyűlés vezetője bejelentette, hogy Roseberry lord lemondott az elnökségről és hozzáátette, hogy Roseberry szakítani készül a liberális egyesületek más árnálataival is. Néhány londoni ujság szerint ez az esemény arra vall, hogy Roseberry visszavonul az aktív politika teréről.

Budapesti tőzsde.

Budapest, márc. 1. Buza áprilisra 7.42. Buza okt. 7.68., Rozs áprilisra 6.31, Zab áprilisra 4.99., Tengeri májusra 1900. 5.17., Repcze szept. 12.25.

Mulatozó cimborák.

Budapest, márcz. 1. A Magdolna-utca 15. szám alatt levő korcsmában tegnap este együtt mulattak Venczel Miklós 33 éves kocsis és Kaloszek József 55 éves fiakkeres. Beszélgetés közben valamin összeczivódtak és haragban váltak szét. Venczel azonban bosszút forralt és a Baross-utca meg az Óriás-utca sarkán megleste Kaloszeket. S a mikor ez gyanútlanul arra haladt, Venczel hátulról megrohanta és úgy hátba szurta, hogy Kaloszek menten összerogyott.

Életveszélyes sérülést szenvedett s a mentők bevitték a Rókus-kórházba. Venczelt a rendőrség letartóztatta.

VEGYES.

A rabkatoná aldozata. A 98-ik számú gyalogezred egyik közkatonáját, akit valami büntetés miatt több évre elítéltek, tegnap Josefstadból a theresienstadti katonai fegyházba szállították. A rabkatoná szállítását Pahanek szakaszvezető parancsnokságával, két katonára bízta. Leitmerichen a fogoly-nak sikerült megszöknie, a mi nagy veszedelmet jelentett Pahanek szakaszvezetőnek, a ki a fogolyért felelős volt. A szakaszvezető tudta, hogy a fogoly szökése miatt öt évi kemény büntetés jár és hogy ezt elkerülje, a therezienstadti vasúti állomáson agyonlötötte magát. Időközben üldözőbe vették a megszökött katonát, szerencsésen el is fogták s a mikor nagy diadallal bekisérték Theresienstadba, ugyanakkor szállították be Pahanek szakaszvezető holttestét.

Az ezredik pohárköszöntő. A magyar embernek véreben gyökerező tulajdonsága az, hogy szeret pohárköszöntőt mondani. — Aligha van magyar széles e hazában, aki már ne mondott volna életében legalább egyet. Olyan magyart pedig, aki többet mondott, uton-utfélen lehet találni. De senki nem multa még felül dr. Mály Istvánt, Kolozsvár tiszteletbeli főorvosát, aki arról nevezetes, hogy már ezer pohárköszöntőt mondott, hosszabbat, rövidebbet. Az ezrediket a minap mondotta el egy városi lakomán. Amerikában a tősztozók királyának neveznék e rekordjáért.

Véletlenül agyonlötötte magát. Bécsből jelentik, hogy Fogler Frigyes, kereskedelmi tanácsos, vaskereskedőnek fia, Fogler Róbert dr. tegnap délelőtt véletlenül agyonlötötte magát. — A puskáját tisztította a szegény fiatalember, a fegyver elsült és a nyakába furódott. A lövés halálos volt. Fogler még előtte való nap említette egy barátjának, hogy czéllövésre készül és ki akarja tisztítani fegyverét.

Férjek szökése. Mint az orosz lapok írják, a Bon melléki Rosztovból ugylátszik szöknek a férjek. Nap-nap után jelentkezik egy vagy több asszony a rendőrségnél azzal a panaszszal, hogy a férje eltűnt, nem tudják hová. Január hónapjában legalább 60 asszony járt a rendőrségnél, hogy valamit megtudjon az uráról.

Gyilkos drótos tótok.

— Saját tudósítónktól. —

Rémes gyilkossági eset tartja izgalomban Igalos község lakosait. E hó 10-én este — így közli velünk levelezőnk — a község szélén levő Matók-féle korcsmában mulatott Strója József igalosi legény néhány társával. A borozás mind hangosabbra változott s a jó kedv már tetőpontjára lépett, a mikor két drótosót vetődött a korcsmába. A hogy a tótok beléptek, a mulató legények közre fogták őket, s nyakra före akarták itatni. A két tót eleinte elfogadta a kínált italt, de mert a kínált mindinkább gyakoribb lett, vonakodtak az ivásban lépést.

tartani a különben is már ittas állapotban levő legényekkel.

Ebből aztán szóvita támadt, a legények elkezdtek a tótokat csufolni és szidalmazni, mit a két tót is viszonzott, minek következtében tetegességre kerülvén a dolog, a két tót elverték és kidobták a korcsmából. A két tót ezért a megszegésért bosszút forralt s a község végén meghuzván magukat, várták, míg a legények távoznak. Nem sokára a legények is távoztak s a mint a korcsmát elhagyták, minden gyanu nélkül ki-ki hazafelé tartott. Stroja József együtt ballagott, illetve düllöngözött Billes Márton társával s véletlenül arra vitte az utjok, a hol a két tót lesben állott.

A mikor a két legény előttük elnaldt, a két tót kiugrott buvó helyükből s rávetették magukat a legényekre. Billesnek sikerült elmenekülni, de Stroját annyira összeszurkálták, hogy midőn az elmenekült Billes néhány emberrel visszatért társa segítségére, Strojárt már élettelenül találták az uton. Az időközben elmenekült tótokat azonnal üldözőbe vették, de a sötét éjszakában nem tudtak nyomukra akadni, a csendőrség most nyomozza a két gyilkos tótot.

MULATTATÓ.

Matróz humor.

Egy hajóskapitány mindig azt hajtogatja matrózainak, hogy a tenger vize a legjobb minden baj ellen. A kapitány egyszer véletlenül bele esett a tengerbe, mire a hajósainak oda kiált a matrózokhoz:

— Hamar segítséget! A kapitány ur bele esett a patikájába!

Ez is szöktetés.

— Képzeld csak, Hóbortos szöktetett!

— Az a buta Hóbortos, a ki soha sem forgott női társaságban? S akadt olyan lány, a ki vele megszökött?

— Dehogy! Hanem a napokban véletlenül egy női társaságba jutott s egy kis-asszonynak kezdett udvarolni, a ki pár perc múlva megszökött — *előle.*

CSARNOK.

Bátoriék Ibolykája.

— Regény. —

(11)

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

Erdődi Kálmán biztosra vette győzelmét és önhittén hangsúlyozta azt több ízben segédei előtt. Bárdi Benő pedig szótlanul, bánatos arccal állott s várta, míg a segédek a párbajpisztolyok megtöltésével elkészülnek.

Egy gondolat bántotta: mit szenved most otthon át az ő édes kis felesége, az az áldott jó asszony, aki megvetve fényt, pompát, vagyont, méltóságot, ő hozzá jött feleségül? Mi lesz vele, ha annak a hitvány embernek, aki a boldogsága útjában áll, kedvez a szerencse?

Egészen elmélyedt gondolataiban és szinte megrázkódott, mikor egyik segédje megszólította:

— Benő! Hallod é? Benő!

— Mi az, mi az?

— A pisztoly. Vedd el!

Bárdi kezébe vette.

— Szórakozott vagy Benő!

— Már nem!

Néhány perc... A két ellenfél szemben állott egymással... A jel megtörtént, a pisztolyok eldördültek és a másik pillanatban Erdődi Kálmán már tántorgva hátrált. Segédei és az orvosok hozzá rohantak. Megfogták. Erdődi Kálmán nem birt a lábán megállani, néhány pillanat múlva széldülten esett össze.

— Mi történt — kérdezték a segédek — súlyos a sebesülés.

Az orvosok rövid ideig tartó vizsgálat után adták meg a feleletet.

— A golyó a jobb kart] furta át. Összeroncsoolta a csontot.

— Nem lesz béna?

— Még nem állapítható meg.

A segédek konstatálták, hogy a párbaj véget ért. Bárdi Benő és Erdődi Kálmán közt felmerült ügy a lovagiasság szabályai szerint elintézt nyert.

Bárdi Benő segédeivel éppen távozni készült, mikor legnagyobb meglepetésre a legközelebbi bokornál feltűnt a felesége alakja. Irén örömtől lelkesülten sietett férje elé.

(Folyt. köv.)

A radványi tündér.

— Regény. —

Irta: THAN GYULA.

(Folytatás.)

— Hát te édes gyermekem bizol ebben?

— Biztosra veszem anyuskám.

— És én lásd azért vesztettem el minden reményemet, mert Homorral tértek vissza.

— Nem értem.

— Jer hát ide gyermekem. Ülünk erre a szikladarabra és hallgass meg engem. Meg kell nyugtatnom háborgó szívedet, meg kell nyugtatnom a lelkiismeretemet. Elmondok mindent.

Leültek.

— Anyuskám félek, mit fogok téled hallani. Viselkedésed, távozásod a kastélyból, az a körülmény, hogy felvertél édes álmomból most világosodik meg előttem. Te valami nehéz titkot rejtesz a szívedben.

Homorné ezután elmondta leányának, nem úgy ahogy történt, de ahogy ő mentségére elgondolta a Homor szerencsétlenségét. Azt bizonyította gyermeke előtt s most volt őszinte, hogy ő még utána kapott abban a végzetes perczben Homornak. Kockáztatta az életét, csak egy hajszáltól függött, hogy őt is magával nem rántotta a mélységbe.

— És tudod mitől félek most drága Veruskám?

— Mitől?

— Hogy Homor látva azt, hogy nem én mentem megmentésére, elfordul tőlem. Szeretettel öleli keblére első feleségét és hogy oka legyen tőlem örökre megválni, majd rám fogja, hogy én nem remegésből s nem a visszatartás szándékával kaptam utána, hanem ellenkezőleg még én löktem rajta, hogy biztosabban a mélybe kerüljön.

— Anyuskám, te képzeldől! Bizd rám ügyedet! Biztosítlak róla, hogy örömet szerzek az eredménynyel neked, magamnak és mindnyájunknak.

(Folyt. köv.)

SZINLAP.

Ma, Pénteken „B” bérletben, tizedszer:

A görög rabszolga

Operette 3 felvonásban. Zenéjét szerzte: Johnes Sidney.

S Z E M É L Y E K:

Heliodorus, bűvész	—	—	Sziklay M.
Aspázia, leánya	—	—	Kállai L.
Antonia, hercegnő	—	—	Bödi E.
Marcus Pomponius	—	—	Fenyéri.
Archias, szobrász	—	—	Karacs.
Dioméd, görög rabszolga	—	—	Környey.
Irisz, Antonia rabszolganője	—	—	Sárosi P.
Melanopis	—	—	Szigeti L.

Holnap, szombaton „C” bérletben:

A 47-ik cikk.

Színmű 4 felvonásban.

— A híres —

Haldek -féle

ELIT-MAGVAK

u. m. 95% csiraképeségű

Oberndorfi-répmag

99 1/2% tisztaságú

Luczerna-mag stb.

jutányos áron kaphatók.

Haldek mag-nagykereskedésében József Ö. cs. és kir. Fensége udvari szállító-jánál Budapesten, Károly körút 9. s a vidéken minden jobb üzletben, mely magot tart.

A czég debreczeni képviselője **Konrad L.** ur Arany János-utca 28. sz.

KLEIN JAKAB

posztókereskedő,

Debreczen, Főter, új bérház, városházzal szemben.

Ajánlja a közlő tavaszi idényre a n. é. közönségnek dusan felszerelt raktárát

bel- és külföldi gyapju-szövetekben,

ugymint legfinomabb

Camgarn, Chewiot, Adria, Atlasz, Strich-Adria, Trico, Per-vienne, valamint a legujabb divatu felöltő, férfi- és női ruhakelmékben, a legjutányosabb árak mellett. Szives pártfogásért esedez.

Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Az apró hirdetések előre fizetendők. E rovatban az egyszeri beiktatás 10 szóig 20 kr., minden további szó 2 kr.-ba kerül, vastagabb betűkből 4 kr. Oly hirdetésekért, melyek a hirdető félnek lakcímmel el vannak látva (poste-restante hirdetések is) minden egyszeri közlés után 30 kr. kincstári bélyegdíj is fizetendő. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal, ha a hirdetés alatt álló kis szám közöltetik. Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges postabélyeg beküldetik. Vidékről beküldhetők az apró hirdetések postautalvánnyal; a postautalvány szelvényére az apróhirdetés szövege is feljegyezhető. A legkisebb hirdetés 20 kr.

- A ki**
állást keres, vagy állást ad, vegye igénybe a
DEBRECZENI UJSÁG
apró hirdetések rovatát,
a ki
birtokot akar venni vagy eladni,
a ki
lakást keres és bérelni óhajt,
a ki
birtokot akar bérelni, vagy bérelni,
a ki
üzletét akarja értékesíteni vagy venni,
a ki
szabadalmat akar értékesíteni vagy venni,
a ki
kölcsönt keres vagy ad,
a ki
házasságot akar kötni, vegye igénybe a
A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetések rovatát.
A „Debreczeni Ujság“ apró hirdetései biztosan célra vezetnek.
- Gazdaságba mint ispán** ajánlkozik egy 38 éves családos ember, ki hasonló minőségben egy helyen 18 évig működött. Czim a kiadóhivatalban. 262.
- 200 darab** száraz akácfa, lugas-fának, kerítés-oszlopnak, szeres-fának való eladó. — Czim a kiadóhivatalban. 253.
- Két egymásba nyíló** butorozott uri garcon lakás, külön bejárással és emeleti feljárattal Márcz. 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 214.
- Borászati-lapok 1893—94—95. évi számai** csekély ártért megszerezhetők. Czim a kiadóhivatalban. 218.
- Czokrászdába tanulóul** egy jó családból való fiu felvétetik. Czim a kiadóhivatalban.
- Czitera 30 krajczárért** hangoztatik Péterfia utca 1. szám alatt. 248.
- Nyolcz krajczár** egy pár katonára keztü fehérre és puhára mosása, javítással együtt. Hol? Megmondja a kiadóhivatal. 121.
- A homokkertben** I-ső járásban egy ház eladó. A ház tartalmaz 3 szoba, konyha, pince és üzlethelyiséget. Czim a kiadóhivatalban. 211.
- A czuczában** egy nyilas föld, ugyanott négy nyilas föld tanyával együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 122.
- Az Elepen 142 katasztrális** hold tanyaföld eladó. Czim a kiadóhivatalban. 246.
- Bika szálloda** pinczében naponta friss töltésű Szabó-féle rizlingi, vegyes, nagyburgondi és kadarka borok kaphatók igen jutányos ár mellett. 237.
- Eladó homokkerti szőlő.**
A 2-ik járás fődülő ut mentén 62 öl széles, 26—27 öl benyúló hosszu s így 1500 □ ölet meghaladó terület, termő nemes szőlő fajokkal és gyümölcsfákkal beöröktve, egészben, vagy legalább is 300 □ öles részletekben, — továbbá ugyanott egy 560 □ öl udvar épületekkel s a hozzá tartozó termő szőlővel, melynek a dülő utfeleli szélessége 15 öl, eladó. Értekezhetni a tulajdonos lakásán, Homokkert 185. szám alatt. 213.
- Uj-Móricz-telepen** 2 szoba, konyhából álló új-ház eladó. Czim a kiadóhivatalban. 239.
- Három szobás lakás** külön udvarral a Péterfia-utcai részen 400 koronáért kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 247.
- Zamatos házi boreczet,** déli gyümölcságygal együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 257.
- Bráma-faj tyúktojás** darabja 6 krajczár. Tyúk is eladó. Czim a kiadóhivatalban. 259.
- A Vén-kertben** alkalmas helyen, lakó házakkal, részben új épület, jó szöllővel, kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 229.
- Disz-himzés** minden ágában nagy jártassággal, tanítványokat és munkát elvállalok. Czim a kiadóhivatalban. 191.
- 5 szobás, kényelmes uri lakás** külön udvarral, jó vizü kuttal — 500 frtért május 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 223.
- Jó családból való megbízható leány,** pénztárnoknői állást keres, írógép kezelésében teljesen jártas. Czim a kiadóhivatalban. 131.
- Egy vagy két női-derékvarró** jó fizetés mellett, keresetlik. Czim a kiadóhivatalban. 230.
- Házmesternek** ajánlkozik szerény igényekkel családos ember május 1-sőre, ki nagyobb házaknál ily minőségben már alkalmazva volt. Czim a kiadóhivatalban. 232.
- A Hatvan-utcai kertben** 1 1/2 nyilas szöllő eladó. Czim a kiadóhivatalban. 258.
- Nyil-utczán** egy ház egész udvarral kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 215.
- Négy gymnasiumot** végzett fiatal ember gyakornokul ajánlkozik. Czim a kiadóhivatalban. 241.
- Egy botthelyiség** a Bika-szálloda épületében kiadó. Értekezhetni a Bika szálloda irodájában. 242.
- Megvételre** kerestetik egy használt, de jó karban levő íróasztal és egy Wertheim szekrény. Ki, megmondja a kiadóhivatal. 251.
- Fűszerkereskedés,** mely korlátlan kereszmaszerü italmérés joggal is bír, 1900. év május 1-ére kiadó. — Czim a kiadóhivatalban. 166.
- Egy deszkából készült** ketős fűszermű eladó. Czim a kiadóhivatalban. 249.
- Koresma helyiség,** mely jó forgalmu helyen van, május 1-től kiadó. Czim a kiadóhivatalban. 250.
- Egy kevésbé használt kanapé** megvételre kerestetik. Czim a kiadóhivatalban. 233.
- Csapó-kert** második járásban egy jó fűszerüzlet szőlővel együtt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 201.
- Szekelyhidon** egy jó forgalmu fűszer- és vegyes kereskedés, berendezéssel együtt, más vállalat miatt, kedvező feltételek mellett eladó. Czim a kiadóhivatalban. 235.
- 10 nyilas tanya-föld** az Ebesen azonnal eladó. Czim a kiadóhivatalban. 222.
- Varga-kertben,** a vasut közelében 2056 □ öl luczernás, ölenként 1 frt 50 krért eladó. — Czim a kiadóhivatalban. 254.
- A Reáliskola** mellett egy ház üzlethelyiséggel eladó, vagy ugyanott egy három szobás lakás kiadó. Hol? megmondja a kiadóhivatal. 256.
- Teleki-utczán** egy jókarban levő ház jutányosan eladó. Czim a kiadóhivatalban. 260.
- Kitünő Ehrbar zongora** és olasz hegedű elköltözés miatt eladó. Czim a kiadóhivatalban. 255.
- Glatzé-keztük tisztítását** elvállalom. Czim a kiadóhivatalban.
- Egy jókarban levő pedálos** ezimbalom eladó. Czim a kiadóhivatalban. 226.
- Egy kőlabon álló,** kemény fából épült göré eladó. Czim a kiadóhivatalban. 252.
- Kiadó, esetleg eladó** majorsági föld a honvédelmi és ménlőtelep között, az újvárosi országut mentén 4 szobás uri lakással, cselédház-, istálló-, magtár-, két göré és tágas udvarral, 2400 □ öl termő szöllővel, 700 □ öl pusztai föld (veteményes kert). 243.

Felvilágosítást ingyen ad a kiadóhivatal

Debreczen, 1900. Nyomatott a város könyvnyomdájában.